Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 180. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 20, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 20-го ВЕРЕСНЯ 1996 р. Ч. 180. РІК CIII.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИВІТАВ НАРОД УКРАЇНИ З ОБ'ЄДНАННЯМ ЗЕМЕЛЬ

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 17-го вересня, Президент України Леонід Кучма привітав народ України з 57-ою річницею з дня об'єднання західних областей з Україною.

У зверненні Президента до українського народу сказано, що приєднання західньоукраїнських земель у вересні 1939 року врешті стало для України „подією надзвичайної ваги, поворотною віхою для краю, на який віками послідовно зазіхали чужоземні поневолювачі". Об'єднанням українських земель в одних кордонах, за словами Л. Кучми, „було покладено край історичній несправедливості, що узаконювала його насильницький поділ".

Об'єднання сприяло створенню основи для відродження духової єдности українства, консолідації нації, а відтак становленню сучасної европейської держави — України.

О. Мороз провів нараду з головами комісій

Київ (Р. Р.). — Тут у понеділок, 16-го вересня, голова Верховної Ради України Олександер Мороз провів нараду з головами постійних комісій українського парляменту.

Розглянуто розклад сесійних засідань Верховної Ради на 17–20-го вересня. Особливу увагу приділено пріоритетним законопроєктам, які сприятимуть врегулюванню економічних, політичних і соціяльних сфер життя і діяльности в державі. Першочергове значення надається розглядові проєкту закону про Конституційний суд України. Друге читання цього проєкту заплановано на цей тиждень. Наступним передбачається розглянути проєкт постанови Верховної Ради про формування обласних і районних бюджетів на 1997 рік. Передбачається розглянути проєкт закону України про формування фонду для ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС та соціяльного захисту потерпілих.

Кабінет Міністрів цього тижня має звітувати про стан і наслідки проведення грошової реформи, ліквідацію заборгованости в зарплатні тощо.

Відбувся обмін думками з приводу призначення членів Конституційного суду України, обрання заступника голови парляменту, структури апарату Верховної Ради та інших поточних питань.

В парляменті зареєстровано „Конституційний центр"

Київ (Р. Р.). — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз повідомив на сесії, що в парляменті 12-го вересня зареєстровано нове об'єднання, що дістало назву „Конституційний центр". До нього увійшли депутатські групи „Центр" і „Державність", а також окремі депутати від Міжрегіональної Депутатської Групи, групи „Реформи", „Соціяльно-ринковий вибір", „незалежні" і позафракційні депутати, разом 47 осіб. Очолив „Конституційний центр" депутат Михайло Сирота.

Мета об'єднання — зосередити зусилля на налагодженні контактів з виконавчою владою і президентськими структурами на основі взаєморозуміння і довір'я. Голова об'єднання М. Сирота сказав на пресовій конференції, що це дозволить більш кваліфіковано готувати законопроєкти і виробити стратегію економічного розвитку держави. Об'єднання прагне до послідовного втілення принципів Конституції України, до консолідації Верховної Ради України та суспільства. „Нашою метою є створення прогресивно мислячої, реформаторської більшости в парляменті", — сказав голова.

У пресовій конференції взяли участь також Валерій Череп, Ігор Юхновський і Володимир Яворівський. Останній зазначив, що сьогодні ні ліві, ні праві не зможуть консолідувати суспільство, отож, можливо, це зроблять центристи, оскільки вони готові співпрацювати навіть з лівими, але тими, які є патріотами України.

На запитання під кого створюється „Конституційний центр", М. Сирота відповів: „Ні під кого. І навіть не під президентські вибори 1999 року, як декому здається". За його

(Закінчення на стор. 3)

Пресова служба Верховної Ради протестує

Київ (Р. Р.). — Тут у понеділок, 16-го вересня, пресова служба Верховної Ради України оприлюднила заяву, у якій міститься відповідь на опубліковану раніше заяву пресової служби Президента України.

„Чиновники з апарату Президента України знову збурюють суспільство своїми намаганнями стати понад владою. Скориставшись відрядженням голови держави, вони 12-го вересня цього року через державні засоби масової інформації оприлюднили безпрецедентну за змістом і формою так звану заяву пресової служби Президента України. Нехтуючи загальноприйнятими нормами, цей підрозділ апарату навіть не від імени Президента, а від свого власного безпеседентно оцінює нормативні акти єдиного органу законодавчої влади в Україні та їх відповідність Конституції, перебираючи на себе уповноваження це й Конституційного суду. Адже в статті 147 Конституції визначено: „… Конституційний суд України вирішує питання про відповідність законів та інших правних актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України". До створення Конституційного суду України, за основним законом нашої держави, тлумачення законів здійснює Верховна Рада України", — сказано в заяві пресової служби Верховної Ради парляменту, яку „уповноважено заявити", що відповідним комісіям доручено з'ясувати всі обставини цього факту і внести свої пропозиції.

Делеґація України бере участь у 51-ій сесії ООН

Київ (Р. Р.). — Тут 17-го вересня у Міністерстві Закордонних Справ України відбулася пресова конференція, на якій начальник Управління міжнародних організацій Володимир Єльченко поінформував про участь української делеґації в 51-ій сесії Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, що розпочалася в Ню Йорку 17-го вересня.

Українська делеґація підготувала для розгляду на сесії кілька проєктів резолюцій, в тому числі: щодо виконання рішень регіональної конференції з питань втікачів із „гарячих" точок; скликання конференції ООН для розгляду проблем тих чи інших національних, етнічних, релігійних та мовних меншин в країнах СНД та інших державах; приспішення процесу набуття чинности ініційованої Україною конвенції про захист персоналу ООН. Готуючись до сесії, українська сторона виходила з необхідности активізації участи України в діяльності ООН, збільшення її ролі в розв'язанні міжнародних проблем, які заторкують національні інтереси України. Це допомогло б створити сприятливий міжнародний клімат для проведення економічних реформ в Україні.

Впродовж сесії представники України роз'яснюють і просувають ініціятиви Президента Леоніда Кучми „Світ XXI століття — без ядерної зброї", а також створення Ради економічної безпеки ООН.

За словами Єльченка, одним з головних напрямків праці української делеґації залишається врегулювання боргових проблем та зменшення фінансового навантаження на Україну у зв'язку з членством в ООН.

На 26-го жовтня заплановано виступ міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка під час загальнополітичної дискусії. Міністер також проведе низку зустрічей з міністрами закордонних справ Болгарії, Великобританії, Єгипту, Еспанії, Йорданії, Куби і з генеральним секретарем ООН Бутросом Ґалі.

Американці допоможуть у спорудженні готелю і бизнесового центру

Київ (Р.Р.) — Тут у середу, 18-го вересня, відбулася зустріч Президента України Леоніда Кучми з генеральним директором і президентом американської інвестиційної компанії „Брук груп" Беннетом Стівеном Ле Бов.

В ході зустрічі обговорено можливості спорудження в Києві модерного „Президент Палас" готелю та міжнародного бизнесового центру. У переговорах взяли участь голова Київської обласної державної адміністрації Олександер Омельченко і президент ще однієї американської компанії, „Ладенбирг, Салман", Алекс Бедос.

Президент компанії „Брук груп" Ле Бов ознайомив Президента Украни з пляном створення „Президент Палас" готелю та міжнародного бизнесового центру, які будуватимуться за допомогою міжнародних фінансових організацій. Ле Бов не вимагає урядових гарантій для виконання цього проєкту, оскільки фінансові організації почали довіряти інвестиційному кліматові в Україні. На думку Ле Бов, щорічні збори Европейського банку реконструкції та розвитку, які мають відбутися в Києві у 1998 році, вже можна буде провести у новому приміщен-

(Закінчення на стор. 3)

Музика М. Скорика у Карнеґі Голл

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Українській громаді в ЗСА не треба представляти Мирослава Скорика. Це ж один з найкращих сучасних композиторів України, який має свій власний стиль у творчості, уживаючи часто народні мотиви в модерній обробці. Здається найбільше відомі з його музичних творів це „Карпатський концерт" для оркестри, який приніс йому першу нагороду на київському музичному фестивалі в 1991 році, і „Гуцульський триптих", побудований на його музиці до фільму „Тіні забутих предків", як також фортепіянові концерти ч. 1 і 2, скрипкові концерти ч. 1 і 2 та сонати для скрипки і фортепіяну. Але рівночасно з тими

М. Скорик

клясичними музичними творами, М. Скорик мав час і особливу легкість у компонуванні музики до понад 30 фільмів, а між тим до рисункової серії п. з. „Як козаки куліш варили", як і цілого ряду популярних пісень, що їх співає українська молодь по всьому світі.

М. Скорик не мав легкої молодости, перебуваючи з батьками на Сибірі до 1955 року і щойно після повороту до рідного Львова був прийнятий до тамошньої консерваторії. Оборонивши свій докторат у Москві, він повертається до Львова, вже як професор консерваторії, один із наймолодших професорів композиції, після смерти Бориса Лятошинського. Він нагороджений званням народного артиста України і Шевченківською премією, концертував широко по европейських країнах, а від кількох років ми мали нагоду гостити його тут в ЗСА.

(Закінчення на стор. 3)

Відкрилася 51-ша сесія Генеральної асамблеї ООН

Ню Йорк. — В умовах гострої фінансової кризи і в атмосфері звинувачень у неефективності відкрилася 51-ша сесія Генеральної асамблеї ООН.

Делеґати 185 держав ознайомилися з порядком денним, який складається зі 162 точок. Вони віддзеркалюють всі аспекти міжнародних стосунків — від проблем роззброєння до охорони довкілля.

Серейозність ситуації, в яку потрапила Організація Об'єднаних Націй на порозі другого 50-річчя свого існування, визнав і головуючий на теперішній сесії постійний представник Малайзії при ООН Разалі Ісмаїл. „Генеральна асамблея починає свою 51-шу сесію не в урочистості, а на тлі все гострішої критики за нездатність ООН адекватно реаґувати на міжнародні кризи,— сказав він у вступній промові. — Організація перебуває у фінансовому занепаді, який загрожує її дієздатності. Ефективність праці ООН викликає нарікання і сумніви через розбухлий бюрократичний апарат, від якого нема великої користи".

Р. Ісмаїл не вдавався до конкретних фактів, однак про порядки в ООН свідчить вже навіть те, що відкриття сесії було призначене на год. 10 ранку, а насправді її відкрито тільки в другій половині дня, бо в 5-му комітеті асамблеї, який займається адміністративними і бюджетними питаннями, виникли незгоди з приводу зменшення кількости персоналу у секретаріяті ООН, а відповідні документи не були готові вчасно.

Ще більш промовистим є становище зі щорічним бюджетом ООН. До дня відкриття сесії лише 90 держав виділили у цей

(Закінчення на стор. 3)

У Боснії ці самі керівники залишились при владі

Сараєво, Боснія і Герцеговина. — Згідно з прелімінарними підрахунками, 80 відсотків голосів, з тут відбутих у суботу, 14-го вересня, президентських виборів то місцеве населення й надальше віддало владу в руки тих же самих керівників етнічних груп. І так колишні вороги змушені з собою співпрацювати та президентською трійцею керувати країною.

Згідно з офіційними але не кінцевими підрахунками найбільше голосів здобув президент Боснії, мусульманин Алія Ізетбеґович, який тільки через найбільшу кількість голосів стане головою тричленної президентури та цю першу дворічну каденцію.

Момчіло Крайснік, боснійський серб-сепаратист, буде представником сербської меншини в Боснії, а Кресімір Зубак, боснійський хорват, буде займати крісло представника хорватської меншини.

Про висліди цих підрахунків повідомила Організація безпеки та співробітництва в Европі, котрої керівником у Боснії є Роберт Фровік, який також зазначив, що висліди голосувань до крайового та реґіонального парляментів, які відбулися того самого дня, будуть проголошені найближчими днями.

Беручи до уваги підрахунки базовані на 80 відсотках голосів, то А. Ізетбеґович, який намагається затримати об'єднану багатоетнічну Боснію отримав 629, 439 голосів. Його найголовніший опонент і колишній прем'єр-міністер Гаріс Сілайджіч отримав 110,845 голосів, а М. Крайснік, який впродовж чотирирічної війни тісно співпрацював з Радованом Караджічем, полі-

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

С. ПОЛЯКОВ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗАКРИТТЯ ШАХТ

ДОНЕЦЬКЕ. — Колишній міністер вугільної промисловости а нинішній голова Донецької обласної державної адміністрації Сергій Поляков сказав на пресовій конференції, що вважає ідею закриття 50-ох дефіцитових шахт форсованою. Свого часу він підписав програму закриття 38-ох шахт, проте не в такі стислі терміни. Водночас Поляков погодився, що закриття 102 дефіцитових шахт неминуче, і це, на його думку, допоможе Україні вийти на рівень видобутку вугілля 90-100 млн. тонн на рік.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПЕРЕДАЧІ ХРАМУ УАПЦ

ЛЬВІВ. — Митрополит Галицький Петро висловив протест проти підпорядкування церкви Успіння Богородиці у Львові голові Української Автокефальної Православної Церкви Патріярхові Дмитрієві. Митрополита Галицького Петра Патріярх УАПЦ Дмитрий свого часу звільнив від виконання обов'язків настоятеля храму. Митрополит Петро не погодився із одноосібним рішенням Патріярха про надання храмові статусу ставропігії. Він має намір поскаржитися на Патріярха до суду єпископів УАПЦ.

УКРАЇНСЬКІ ПАШПОРТИ ЗАМІНЯТЬ КАРТКАМИ

КИЇВ. — Виконавчий секретар міжвідомчої комісії з питань пашпортизації Сергій Сілін повідомив, що з 1995 року вже надано 5,347,000 пашпортів нового зразка, в обмін за колишній совєтський. Особи, які відмовилися замінити пашпорт, можуть бути покарані згідно зі статтею 97 Кодексу України. Водночас, зазначив С. Сілін, в Україні плянується створення єдиної державної автоматизованої пашпортної системи. З 1-го січня 1997 року розпочнеться введення пашпорту-картки, у якій буде вказано прізвище, ім'я та по-батькові, дата і місце народження, особистий номер, дата видачі документа, код органу, який видав документ, дані біометричного ідентифікатора. Спочатку паралельно діятимуть звичайні пашпорти і картки, але буклетні пашпорти поступово будуть замінені на картки. Особисті номери уже мають 3 млн. громадян України. Від 1999 року такий номер отримуватиме при народженні кожна дитина.

ДИТЯЧІ СИРОТИНЦІ

КРИМ. — Уряд Автономної Республіки Крим вирішив відкрити в Симферополі притулок для неповнолітніх дітей, які з різних причин опинилися на вулиці. Кабінет Міністрів України вже виділив для цієї мети велику суму грошей. При-тулок вирішено розмістити у приміщенні колишньої дитячої світлички Міністерства Оборони. Там можна примістити 60 дітей. Готуються до відкриття сиротинці в Ялті, Бахчисараї, Алушті та в деяких інших районах Криму.

ПЕРШІ ЩЕПЛЕННЯ ЗРОБИВ ПРЕЗИДЕНТ

КИЇВ. — Тут у приміщенні Міністерства Охорони Здоров'я розпочато щеплення дітей від поліо. Уважно вислухавши інструкції лікарів, перші щеплення дітям зробив Президент України Леонід Кучма. Дітям не було страшно, ні боляче, оскільки вся процедура — це лише дві краплинки в ніс. Але ці дві краплинки врятують дітей від страшної хвороби паралічу. На пам'ять про зустріч з Президентом діти отримали подарунки. Ця хвороба вже вразила в Україні багато дітей. „Це наша провина і біда, — сказав Л. Кучма. — І тепер ми маємо виправити це". Так розпочалася імунізація дітей в різних районах української столиці. Участь взяв міністер охорони здоров'я Андрій Сердюк.

ПРО ХВОРОБУ Б. ЄЛЬЦИНА

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма зазначив, що інформація про стан здоров'я Б. Єльцина і про те, що в кінці вересня його чекає важка операція, „нічого, окрім смутку, як у самій Росії, так і у відносинах з іншими країнами не несе". На його думку, Росії потрібна стабільність і послідовна політика. Серед російських керівників таким зваженим політиком Л. Кучма вважає Віктора Чорномирдіна. Останній, на думку Президента України, міг би забезпечити продуману політику у відносинах із сусідніми державами.

ГКУ ЗАХИЩАЄ ПРОГРАМУ „ВІКНА"

КИЇВ. — Партія „Громадянський Конгрес України" висловила протест проти зняття з українського телебачення двох передач інформаційної програми „Вікна" міжнародного медія-центру „Інтерньюз". У поширеній заяві керівники ГКУ пишуть, що йдеться про наступ на свободу слова, оскільки програма „Вікна" користується популярністю як у східних, так і західних областях України, передусім, через незалежний, власний погляд на події, що відбуваються в Україні. ГКУ закликав телеглядачів підтримати „Вікна" телефонічними дзвінками, листами і маніфестаціями. Журналістів закликають висловити солідарність з журналістами „Вікон".

ПРОДОВЖЕНО РЕЧЕНЕЦЬ ВИМІНИ ГРОШЕЙ

Київ. — Тут згідно з повідомленням закордонних і місцевих засобів масової інформації з понеділка і вівторка, 16-17-го вересня, Уряд України продовжив реченець виміни карбованців на гривні до 16-го жовтня.Прем'єр-міністер Павло Лазаренко підкреслив, що хоча виміна грошей проходила гладко впродовж призначеного двотижневого реченця, котрий закінчився у понеділок, 16-го вересня, то в обороті крайової економіки ще залишилось 8.7 трильйонів карбованців (49 млн. дол.). Тим часом директор Міжнародного валютного фонду Майкл Камдессю схвально висловився про те, що Україна совісно та послідовно дотримується запланованої валютної та фінансової політики в часі впровадження гривні.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 17-ГО ВЕРЕСНЯ, в місцевій лікарні Атлантик, містечка Берлін у стейті Меріленд, помер колишній 39-ий віцепрезидент ЗСА Спіро Т. Еґню, маючи 77 років, якого в 1973 році примушено зрезигнувати за його намагання обійти закон плачення податку. С.Т. Еґню, був сином грецького іміґранта Анагностополоса та майже зовсім політично невідомою особистістю поза його стейтом, поки Ричард М. Ніксон не обрав його на свого партнера у президентських виборах 1968 року. Якби не його скандальна резигнація С. Т. Еґню напевно залишився б і надальше одним з маловідомих віцепрезидентів в історії ЗСА.

У СВІТІ

В ЛОНДОНІ ПІСЛЯ чотиричної перерви почав знов появлятися широковідомий гумористично-сатиричний тижневик „Панч". Іронією можна уважати це, що привернув його до життя не англієць, а єгипетський мільйонер Мохаммед-ель-Фаєд, який є власником відомої крамниці „Геррод", як також інших підприємств. „Панч" почав появлятися в 1841 році, але в 1992 рішено його припинити тому, що був він надто коштовним для видавців. Редактором відновленого „Панчу" є журналіст Пітер МекКей. Перше число з 8-го вересня читачі гостро скритикували, що новий редактор прийняв з питомим англійцям спокоєм.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Дебати над дебатами

Дебати поміж кандидатами на президента ЗСА від років приковують увагу населення країни, навіть тих громадян, які не голосують у виборах. Особливої популярности набрали ці дебати, коли їх почали показувати на крайових телевізійних мережах, при чому немало політичних аналітиків вказують на вирішальну ролю таких дебат у виборах.

Серед таких маркантних прикладів були дебати поміж Джаном Кеннеді і Ричардом Ніксоном у 1960 році. Багато політичних істориків твердять, що Дж. Кеннеді завдячував свою перемогу особистій харизмі, яку так яскраво випромінював на телевізійних екранах — у контрасті до „сірої неособистости" Р. Ніксона.

До сьогодні існує переконання в американському політичному світі, що Джеральд Форд програв вибори у 1976 році у наслідок мовного ляпсусу в дебатах з Джиммі Картером, коли він, Дж. Форд, сказав, що в тодішній комуністичній Польщі існує свобода. Очевидно, Дж. Форд мав на увазі духове стремління польського народу до свободи, як і інших тоді поневолених Москвою народів. А вийшло воно інакше. І не помогли спеціяльні пресові конференції в Білому Домі, в тому числі дві — для етнічної преси, які влаштував тоді спеціяльний асистент Президента для етнічних справ д-р Мирон Куропась. Не поміг і виступ віцепрезидента Нелсона Рокефеллера на конгресі УККА в Ню Йорку. Мовний ляпсус тягнувся за президентом Фордом до самих виборів і, мабуть, таки заважив у його поразці в користь Дж. Картера.

Ось і цього тижня почалася „гамаксойка" навколо президентських дебат, коли спеціяльна двопартійна комісія, створена в тій цілі в 1987 році, проголосила, що в запланованих нею президентських дебатах не братиме участи Росс Перо, творець Реформістської партії і її кандидат на президента, бо він не має ніякого шансу добитися перемоги у виборах. Р. Перо негайно остеріг, що оскаржить цю комісію в суді, оскільки її рішення є, на його думку, недемократичним і неконституційним.

Як відомо, у попередніх президентських виборах в 1992 році Р. Перо отримав 19 відсотків голосів, хоч і не здобув перемоги в жодному стейті і тим самим не добився жодного електорального голосу. Мабуть, маючи це на увазі, як також думки нею опитаних політичних науковців і журналістів, комісія в справах президентських дебат вирішила не включати Р. Перо до тих популярних конфронтацій президентських кан-дидатів.

Ще сьогодні існує переконання, зокрема в республіканських колах, що Р. Перо в 1992 році причинився до поразки президента Джорджа Буша, хоч це твердження не має під собою достатніх фактичних підстав. Може, тому й висловили відверто своє задоволення з рішення комісії дорадники Роберта Дола, а скритикували це саме рішення прихильники президента Клінтона.

І справді, трохи дивним виглядає рішення комісії у країні, яка гордиться своєю демократією, свободою і майже необмеженими можливостями лізти вгору по „соціяльній драбині", включно зі щаблями найвищої влади. Але не можна ігнорувати того факту, як твердить комісія, що більйонер Р. Перо хоче „купити" президентуру ЗСА в основному своїми грішми, хоч не відмовляється і від федеральних виборчих фондів в сумі 29 млн. дол., які призначені для цього спеціяльним рішенням Конгресу. Крім того, не без частинної рації стверджує комісія, Р. Перо не втішається великою популярністю серед населення, бо опитування виказують заледве 6 відсотків охочих голосувати за нього — отже, було б неоправданим дати йому місце в дебатах нарівні з Б. Клінтоном і Р. Долом. Але деяку тінь на рішення комісії кидає той факт, що її членами є тільки демократи і республіканці, по п'ять з кожної партії, що, очевидно, дає козир в руки Р. Перо.

Покищо невідомо, куди ці дебати над дебатами заведуть політичний актив країни. Одне певне, що не сходитимуть ці дискусії зі сторінок преси, з політичних програм радіо і телевізії, а це в свою чергу збільшить зацікавлення виборами, до яких, як правило, населення ЗСА ставиться досить апатично. Отже, дебатуватиме він, чи ні, Р. Перо таки заважить на висліді президентських виборів в листопаді цього року.

Ярослав Гайвас

КУЛІСИ І НАСЛІДКИ НЕВДАЛОГО ПЕРЕВОРОТУ

II

Це їм не дуже вдавалося, бо Шахназаров стояв рішуче за новий союзний договір, який означав би тільки сповільнену, але все ж ту саму російську асиміляційну політику. Навіть у своїх найновіших писаннях він стверджує: „Коли б той новий договір був підписаний, Совєтський Союз благоденствував би донині". Одначе проєкт не вдоволяв комуністичну реакцію. Комуністам бо ішлося не тільки про принципові теоретичні точки, але ще більше про збереження своїх високопопалітних синекур. У Союзі, згідно з новим союзним договором, не вони роздавали б синекури, а інші люди.

Отже, вирішили вони силою, тобто змовою і переворотом, не допустити до підписання нового договору 20-го серпня 1991 року. А тому що Ґорбачов після референдуму 17-го березня почав з ними ближче співпрацювати і сприяв їм, вони переконали його в потребі обсадити так звані силові міністерства комуністичними реакціонерами. До тих міністерств належали внутрішні справи, оборона, служба безпеки. На всі ті пости Ґорбачов поставив найбільш твердолобих. Це створило вийняткові сприятливі умови для змовників. Вони були певні, що переворот закінчиться їхньою перемогою. Отже, переворот і перебрання влади призначили на 18-го серпня, що на ділі вийшло на 19-го. Лідери перевороту вважали, що йдеться про формальну справу, бо головні важелі влади фактично вже перебували в їхніх руках. Ґорбачов проблемою для них не тільки не був, але вони хотіли його надалі зберегти, якщо він їм повністю підпорядкується. Ґорбачов весь час хитався. На квітневому пленумі ЦК 1991 року майбутні змовники гостро критикували його за ті хитання. Але він був їм дуже вигідний і потрібний. І коли він зрезиґнував і покинув залю нарад, майбутні змовники кинулися за ним і таки переконали його вернутися і залишити-ся генсеком. І тому зовсім логічно, і навіть рафіновано було, коли вони, перебираючи владу, зробили його нібито в'язнем, щоб мати розв'язані руки щодо того, що з ним зробити далі: залишити при формальній владі чи позбутися.

Але тоді якраз втрутився Борис Єльцин. Амбітний, готовий стати першим у країні, ризикант, який не дуже перебирає в засобах, у типовий для великих революціонерів спосіб вдерся на танк і не тільки переконав танкістів, щоб вони не були проти нього, але повернув їх проти кремлівських змовників. Єльцин знав собі ціну і знав слабкість Ґорбачова. Коли комуністичних змовників, як курчат на подвір'ї, брали в тюрми, а Ґорбачов повернувся морально зломаний з Криму, Єльцин чувся переможцем і фактично був ним. Мелодрама в Біловезькій пущі була увертюрою до великих історичних подій і закцептування Верховною радою Росії, в якій домінували комуністи. То вже був тільки кінцевий акт тієї клясичної драми, яка чекає свого Айсхіля чи Шекспіра.

У той час, коли Шахназаров зі своїми співробітниками готував проєкт нового союзного договору, Ґорбачов готувався стати творцем нової історичної доби в евразійському обширі, а міністер Язов зі своїми „світовими революціонерами" з-під знаку Маркса–Леніна–Сталіна і т. д. реставрував імперію, в народних масах заникаючого Совєтського Союзу поставали нові ідеї та нові лідери і будівничі нової дійсности, хоч візії тієї нової дійсности ще змінювали одна одну. Напочатку це було, хоч нераде, визнання точки 6 совєтської конституції про „провідну і спрямовуючу ролю" Комуністичної партії, але за цим уже чекав на свою чергу суверенітет народів на своїй землі. І не перемогли Ґорбачов зі Шахназаровим, не переміг маршал Язов, а перемогли ті, що були ледве помітними, але стали великими, бо зрозуміли чи бодай тільки відчули нове і пішли за ним.

Але історія вчить, що трагедія може кінчитися комедією, фарсом. А перша її відслона — це поява на колись великій арені „Народно-патріотичного Союзу" під проводом „нового" комуніста Геннадія Зюґанова. Так, лідер комуністів хоче стати народним. Але де ж кляса? Хоче стати й патріотичним „собирателем русских земель". Але де ж поділося „Пролетарі всіх країн, єднайтеся!"?

Осип Труш

СУЧАСНИЙ СТАН РОСІЙСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ

У зв'язку з російською інвазією Чечні преса подає докладні оцінки збройних сил Росії, зокрема її сухопутної армії, яка вже майже два роки воювала в Чечні, але не змогла подолати чеченського національно-політичного збройного опору. В історії великих держав, імперій майже неможливо відшукати таких прикладів безпорадности, в якій знаходиться тепер армія Росії. Неуспіх у Чечні — це психологічна поразка російської армії, бо от недавно вона була великою мілітарною силою, з якою числився цілий світ, а тут знайшлася слабою супроти чеченських повстанців.

Та цей стан слабкости російських збройних сил в оцінці генеральних штабів Заходу має специфічні причини, які беруть свій початок на найвищому щаблі командного складу російської армії. Цей щабель по упадку СССР розполітикувався і втратив важливий елемент зчіплювання, що є ґарантом боєздатности. Російський генералітет став прихильником окремих партій і їх проводів. Генерали свої командні становища пристосовують до програм певних партій, на шкоду плянування й переведення реформ в армії.

Міжусобиці серед генералітету показались у перших тактичних акціях проти столиці Чечні. В перших боях за Ґрозний виявилося, що піхотинські і панцерні формації складалися з новобранців, які були змобілізовані на скору руку, без ґрунтовного вишколу. Це саме стосується старшин, які командували тими формаціями. Тому бойові дії були приречені на поразку від самого плянування операцій. Однак політичні й особисті інтереси генералів, відповідальних за воєнні дії в Чечні, були важливіші, ніж вишкіл і захист вояків, яких послали на певну загибель у Чечню.

Немає сумніву, що російські збройні сили знаходяться в стадії деморалізації. Якість більшости новобранців є на низькому поземі. Більш освічені втікають від служби в армії, вдаючись до різних способів — як леґальних, так і нелеґальних. Цей процес своїм наслідком має деґрадацію армійського персоналу. У старшинському корпусі, в середніх і вищих ранґах діється подібне. Катастрофічно падає рівень компетентности і професіоналізму.

Разом з тим, теперішний послаблений стан для російської армії не є вийнятковий. Упадок і піднесення пережила вона в Першій світовій війні, під час і після революції 1917 року. Такі самі процеси переходили і інші армії, наприклад, американська у В'єтнамі, який був перешкодою для її віднови. Забрало 20 років, поки нарешті вдалося подолати наслідки „в'єтнамського синдрому". В цій же площині знаходиться тепер російська армія, з тією різницею, що синдромів має ще більше — „афганістанський", „ґорбачовський" і теперішній „чеченський".

Коли цей процес деморалізації закінчиться, тяжко передбачити. Все буде залежати від економічно-політичної стабілізації. Однак сучасний стан збройних сил Росії не

(Закінчення на стор. 3)

ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ

Український центр „Паллада"

Нові закони, льотерія і переїзд

Які новини чекають іміґрантів у зв'язку з прийняттям змін до закону про велфер?

Скорочення приблизно наполовину фінансування Урядом програм велферу, безперечно, позначиться і на іміґрантах , а особливо на нелеґальних іміґрантах, які будуть позбавлені багатьох видів допомоги. Найменше це стосується тих, що приїжджають як втікачі. Найістотнішим у новому законі є те, що новоприбулі іміґранти не зможуть отримувати харчові картки та SSI продовж перших п'яти років перебування у ЗСА. Ті, які тепер одержують таку допомогу, протягом року її втратять. Також їм може бути відмовлено в інших видах допомоги, яку надається тепер на підставі підрахунку заробітків та фінансового стану сім'ї. Постійні мешканці ЗСА, що відпрацювали в Америці 10 років і продовж цього часу не зверталися за допомогою, матимуть право на одержання харчових карток та SSI. Медичне забезпечен-ня (Medicaid) також потрапляє під цю категорію обмежень.

Втікачів ці обмеження не стосуються. Їх держава продовжуватиме підтримувати, як і раніше, але тільки продовж перших п'яти років. Після цього вони втрачають свої привілеї і прирівнюються до всіх інших категорій іміґрантів. Зберігається можливість одержання новоприбулими безкоштовно таких послуг: негайної медичної допомоги; необхідних профілактичних щеплень та перевірки, коли є підозріння на інфекційне захворювання; допомоги при народженні дітей та догляду над ними, включно з харчуванням як немовлят, так і дітей шкільного віку; навчання дітей у початковій та середній школі; позичок на навчання та стипендій для студен-тів. Все це (крім позичок для студентів) також мо-жуть одержати і ті, що перебувають у нелеґальному стані. Громадяни ЗСА ніяким обмеженням на отримання допомоги не підлягають і тому найкраще, що можна порадити тим, хто має статус постійного мешканця і не почуває себе впевнено у фінансовому відношенні — це подбати про те, щоб якомога швидше одержати громадянство ЗСА. Нагадуємо, що громадянство ЗСА можна отримати після п'яти років з моменту одержання "зеленої" картки для всіх категорій іміґрантів за вийнятком випадків, коли статус постійного жителя одержано завдяки одруженню з громадянином ЗСА (3 роки).

Я подавав анкету на участь в іміґраційній льотерії і чув, що дехто вже отримав повідомлення про виграш. Хотів би знати, до якого часу будуть надходити ці повідомлення та як дізнатися, з якої причини мені воно не прийшло — адже лист міг просто загубитися?

Цього року Національний центр віз трохи запізнився з проведенням іміґраційної льотерії і перші повідомлення про виграш було вислано учасникам щойно 19-го серпня. Вони надходили продовж приблизно трьох тижнів. Не можемо сказати з певністю, що більше ніхто не отримає такого повідомлення найближчим часом, але якщо воно не прийде до кінця місяця, то це означає, що ви не потрапили у число тих, що виграли. Від 1-го жовтня Служба іміґрації і натуралізації (СІН) починає оформлення документів на постійне проживання для тих, хто одержав це право як учасник льотерії. А що стосується того, як дізнатися, чи потрапили ви у число щасливців, чи ні, то такої можливости немає і подібного роду інформацію учасникам льотерії не дається.

Я подавав прохання про притулок у ЗСА і хоча я вже непогано воло-

(Закінчення на стор. 3)

Ольга Мак

КАТЕДРА УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ, ЧИ КАФЕДРА МАЛОРОСІЯНСТВА?

IV

Крім нього, до складу комісії входили професори О. Синявський, М. Грунський, В. Ганцов, М. Наконечний і Г. Голоскевич. Для узгіднення відмінностей між східніми й західніми українськими говірками для співпраці було запрошено також трьох найвидатніших професорів з Галичини: Кирила Студинського, Василя Сімовича й Іларіона Свєнціцького. Вже підготовані чернетки були розіслані до інших науковців, мовознавців, письменників, журналістів й учителів і всіх, чия думка могла бути корисною. І щойно тоді, після такої ґрунтовної підготовки, в Харкові, тодішній столиці УССР, було скликано у травнічервні 1927 року широку правописну конференцію з участю п'яти академіків, двадцяти восьми університетських професорів, журналістів, учителів та інших працівників на полі мови чи літератури, на якій правопис ще раз обговорено і схвалено. Ця справа тягнулася роками, і ще в 1919 році Всеукраїнська Академія Наук прийняла „Найголовніші правила українського правопису", але щойно завершилася в 1928 році. Правопис затвердив сам нарком освіти Микола Скрипник, який особисто головував на згаданій конференції і визнав його зобов'язуючим в УССР державним правописом. І цей правопис подосі залишився в нас єдиним законоправним, визнаним Всеукраїнською Академією Наук, прийнятим широкими колами фахівців і науковців і нарешті затвердженим формально. Сталося це в оптимістично-тривожний, одчайдушноризикований, але все ж радісно-сп'янілий час національного відродження, коли вже вгасав біль по втрачених жовто-блакитних (жовто-блакитних!) прапорах, й ентузіясти починали вірити, що можна бути українцем, комуністом і чесною людиною в одній особі. Буйно розцвіла поезія, мов гриби по дощі, почали вилазити масово великі і малі творці прози, оживилися театри з новим репертуарами, а по урядових драбинах почали спинатися вгору наші політики: Шумський, Затонський, Скрипник й інші... Українізація! Можете собі уявити?! Українізація! Обов'язкова українська мова у всіх установах, у школах, у транспорті, у медичних закладах — скрізь! Вивіски на вулицях українські, оголошення українські, проїзні квитки — і ті українські, хоч і здебільша видрукувані безграмотно. Обов'язкові курси для тих, хто не знав української мови! Це ж було просто нечуване! Обмосковлені малороси, а то й корінні росіяни, що наїхали на українські білі паляниці, мусіли вчитися місцевої мови! Радість з одного боку, обурення — з другого. Прочитаймо ще раз п'єсу „Мина Мазайло" Миколи Куліша, засланого і на засланні розстріляного десь у 1937 році.

Потім почався погром. Погром не лише правопису, а всього, що було українське — несамовито моторошна доба Розстріляного Відродження. На тлі колективізації і страшного голодомору воно прийшло не так помітно. Людям було не до граматики. А правопис громили, за „правий ухил", себто, за намагання зберегти національну самобутність української мови, за „буржуазний націоналізм", себто, за спробу компромісу між східніми і західніми говірками України, бо Москва дуже боялася всяких західніх орієнтацій, ну і, врешті — найстрашніше! — за відрив від братньої російської мови. Авторів правопису знищили: О. Синявського розстріляли, Г. Голоскевича заслали в такі умовини, що він не витерпів знущань і скінчив самогубством, Наконечного знищили, Ганцова знищили, Кримського, як світило світового ґабариту, просто знищити не поважилися, але заслали його в Казахстан, де ця геніяльна людина згасла серед невимовних злиднів у дикому пустельному містечку Кустанай. „Для профілактики" нищили мовників і з-поза Комісії. Тисячами! Як один з найбільших курйозно-трагічних прикладів, можна згадати випадок з дуже визначним українознавцем Оленою Курило, яку знищили, обвинувативши в українському буржуазному націоналізмі, без огляду на те, що Олена Курило була чистокровною жидівкою. Не чекаючи черги, застрелився М. Скрипник, кого ні партійний квиток, ні становище наркома не могли врятувати перед обвинуваченням в українстві. І смертоносна куля, що ввірвала життя колишнього наркома освіти України Миколи Скрипника, прибила вікопомну печатку на узаконенні Харківського правопису.

А тоді на розтрощених здобутках наших учених почалося звичайно босяцьке варварство. Мерзенно-підле, мерзенно-дрібничкове і дикунськи-примітивне. Наприклад: за участю голосу в українській мові існує сім пар приголосних: б–п, в–ф, г–х, г–к, ж–ш і з–с. В російській мові з браку „г" таких про пар є лишень шість. „Шість? А в мазепинців сім?! Буржуазний націоналізм! Контрреволюція! Негайно відрізати хахлам „Ґ"!" Відрізали. „А що то там за кличний відмонок? По-нашому як це буде?" „По нашому такого нема". „Як це нема??? У хахлів є, а в нас нема?! Скасувати!" Скасували. „А що це написано?" "Show" „А як його читати? Шоф?" „Ні, треба казати 'show'. „Ага, шоу?" „Та ні, ані „ф", як в російській мові вимовляють „в" у кінці слів, ані „у". „А хахли як вимовляють?" „Ну, в українців „в" вимовляється двояко: як „в" і як півприголосне „у". Наприклад, у слові „вода" — „в", а в кінці слова не то „в", не то „у", як „пиу/в", „замоу/вк". То вони пишуть „шов" і вимовляють майже так, як англійці". „Знову?! Заборонити! Хай пишуть „у" так, як ми! Хай пишуть „хобі", хай пишуть „хол", хай пишуть „Айсенхауер", хай пишуть „хімія", „Іспанія", „гава", „бал"!" І пишуть. А спробували б написати інакше!.. Попередні покоління писали з примусу, а теперішнє пише вже по звичці, ба, навіть з переконання, ще й інших повчає, що саме так треба писати.

Про той правопис, що вийшов на гарячому ще згарищі Харківського, самі „господарі ситуації" нового, виданого в 1946 році, написали таке: „Питання про потребу переглянути український правопис виникло ще за кіль-ка років до Вітчизняної війни. Неврегульованість багатьох моментів у самому правописному кодексі, прийнятому в 30-их роках, а також самостійні зміни, запроваджені газетами на підставі ще не затверджених проєктів, розхитали наш правопис (який? — О. М.). Особливо шкідливі були ці хитання в школі, де болюче відчувалися іноді кричущі протиріччя між тим, чого навчали за правилами і що не збігалося з практикою неучбової книги та багатьох органів преси". Перекладена на зрозумілу мову, ця вся писанина означає дуже невеселу правду. А саме: скасувавши Харківський правопис і знищивши його авторів, а заразом і всіх видатніших мовознавців, сторожі, відповідальні за клясову якість уерeсерної мови, зліпили такий правопис, що й самі не вміли ним користуватися. Бо всі знали, як не можна, але ніхто не знав, як треба. Пам'ятаючи долю попередників, з уцілілих мовознавців ніхто до небезпечної справи братися не хотів, і правопис „хитався" в різні боки, завжди стаючи прецедентом до різного роду особистих порахунків під закидами „буржуазного націоналізму", „правих ухилів" і всяких інших неправовірних злочинів.

(Закінчення буде)

Сучасний...

(Закінчення зі стор. 2)

перерішує їхньої відбудови в майбутньому, бо на це матимуть вплив приватизація, демократизація суспільства, деідеологізація ментальности, яка привела до цього кризового стану. Старі ідеї та імперські рефлексії сильно закорінені в російському народі, і тут швидких змін чекати не варто. Але десь далеко на обрії є малі познаки, що набуває сили нова реальність. На це вказують недавні опитування щодо подій у Чечні. Серед відповідей були дещо несподівані, якщо взяти до уваги національний характер росіян. Наприклад, заходи генерала Лебедя, спрямовані на припинення війни в Чечні, схвалили 75-відсотків опитаних росіян, 52 відсотки вважають, що війна в Чечні буде мати негативний вплив для Росії. І зовсім щось несподіваного: 35 відсотків росіян запропонували надати Чечні державну самостійність.

Якщо це все звести до спільного знаменника, то, як стверджують військові експерти Заходу, покищо неможливо прийти до остаточної оцінки, якими шляхами прямуватиме перебудова збройних сил Росії. Тільки час вкаже нам, які будуть зміни і чи вони будуть перманентними. На думку цих експертів, теперішний стан російської армії в загальній оцінці не є певним, бо немає конкретних даних про бойовий вишкіл летунства, ракетних формацій, парашутних дивізій і панцерних з'єднань. Однe є певним, що мимо всіх слабих сторін Росія має ще засоби здійснення експансії проти своїх сусідів, згідно із своєю імперською настановою. І це треба мати постійно на увазі, а Україні зокрема.

Нові закони...

(Закінчення зі стор. 2)

дію англійською мовою, маю вищу інженерну освіту, працюю за фахом і регулярно сплачую державі податки, мені було відмовлено у ньому. Прошу сказати, які є можливості для кваліфікованих спеціялістів переїхати до інших країн?

Останніми роками досить багато громадян України, які не одержали права постійного перебування в ЗСА, переїхали до Канади та Австралії. Одержання права постійного перебування у цих країнах (у категорії незалежних імігрантів) залежить від того, наскільки дана особа є перспективною для господарства країни. Легальності перебування у ЗСА не вимагається. Оцінка можливостей імігранта до Канади базується на системі балів, де береться до уваги такі фактори: професія (повинна бути у списку потрібних у Канаді), рівень освіти (найбільше шансів мають особи з вищою освітою, хоча в переліку є і деякі професії, що високо цінуються і не вимагають вищої освіти), вік (найвищий бал 21-44), стаж праці (мінімум — один рік), знання мови (мінімум — порозумітися з урядовцем, який провадить співбесіду, без перекладача). Також береться до уваги наявність родичів, комунікабельність, демографічний фактор (оцінюється урядовцем, що провадить співбесіду). Практично без перешкод одержують візи ті, які мають у Канаді гарантоване місце праці (затверджене відповідним канадським центром, який також мусить потвердити вашу кваліфікацію). Деякі професії (наприклад, у медицині) вимагають спеціяльного дозволу на практичну працю. Крім того, незалежні імігранти повинні мати досить грошей на влаштування в Канаді і не можуть розраховувати на будь-яку державну допомогу. Перш ніж подавати документи до канадського консуляту, радимо спочатку зважити свої можливості. Ціна іміграційного процесу — 1,060 дол. на одну особу (на кожного дорослого члена сім'ї). У випадку відмови консулят повертає 700 дол. Термін розглядання документів — 12-14 місяців.

Процедура відбору до Австралії (у клясі незалежних імігрантів) базується на трьох точках: 1. Професійна підготова (не менше, як професійне училище та три роки, або два з останніх трьох, досвіду праці); 2. Знання англійської мови (для деяких конкретних професій вимагається високий рівень володіння мовою); 3. Вік (найвищий бал — до 30 років).

Ціна розглядання документів у цій категорії — 466 ам. дол. (на сім'ю). Термін розглядання — 6-12 місяців.

У іміграційних справах просимо звертатися на адресу: Pallada International, Inc., 98 Second Ave., 2nd Floor, New York, NY 10003; tel.: (212) 387-8683.

Музика...

(Закінчення зі стор. 1)

Тому з радістю вітаємо його знову серед нас в редакції, бож останнього пів року М. Скорик перебував у Австралії. Довідуємося, що там наш композитор мав спокій і можливість творити, і у наслідок того привіз тепер новий репертуар. Саме дещо із нових творів покаже М. Скорик в найближчому виступі перед неукраїнською публікою у славному на цілий світ Карнеґі Голл 1-го жотня. Щоправда концерт відбудеться у нижній малій залі, відомій як Weill Recital Hall, але власне з цієї залі розпочинав завойовування американського музичного світу неодин славний музика. Тому справді є нагода до радости, яку можемо ділити з нашим композитором, що від приїзду з Австралії безперервно концертує по українських осередках, не припиняючи пильно готуватися до 1-го жовтня.

Ще не дуже й давно ми вітали його у Гантері, коли скрипаль Юрій Мазуркевич включив його твір „Суїту для скрипки і фортепіяну" у програму свого концерту, а згодом він грав разом із Володимиром Винницьким на два фортепіяни вже у зовсім іншому амплуа, на цей раз оригінальної джазової музики. Цією не зовсім звичною до творчости М. Скорика, але відай для нього цікавою музикою, закінчено сезон у Гантері. А далі був виступ його з Володимиром і Маріянною Винницькими на українському фестивалі „Гомін України" у Філядельфії, в Чикаго в Інституті Модерного Мистецтва, а також в Дітройті — з цією самою естрадною програмою.

Справді треба подивляти енергію та життєрадісність композитора, коли він розповідає, що подорожує із своїми виконавцями на всі концерти автовими шляхами — а тут, як знаємо, віддалі великі.

З програмки та пояснень нашого гостя довідуємося, що на цьому першому тут концерті призначеному і для чужинецької публіки буде виконано також нові твори, які постали недавно в Австралії. У програмі: „Партіта ч. 5" для фортепіяну, „Партіта ч. 6" для струнного квартету, три обробки народних пісень, „Бурлеск" для фортепіяну, арія для віольончелі і фортепіяну, а на кінець „Три екстраваґантні танці" й „Три джазові п'єси", що їх виконає композитор на два фортепіяни із В. Винницьким. Крім них у концерті візьмуть участь піяніст Микола Сук, співак Олег Чмир, віольончеліст Ваґрам Сараджян і відомий тут широко квартет ім. М. Леонтовича. Цей камерний ансамбль, пояснює М. Скорик, встиг вже виконати його найновіший квартет „Партіту" на „Мавнтен музичному фестивалі" в Коннектикат.

Питаємо М. Скорика, які його пляни після концерту і довідуємося, що вибирається їхати в Україну, але тепер ще не може багато на цю тему говорити, бо ціла увага зосереджена на „американському деб'юті".

Як вияснює композитор, організаторами концерту в Карнегі Голл є Український Інститут Америки і Музичний Центр в Гантері, душею якого є ще один сучасний український композитор Ігор Соневицький.

Квитки на концерт в Карнегі Голл можна купити завчасу в ціні 15 і 20 дол. в українських крамницях „Сурма" і „Арка", а також в касі театру. Значить ціла організація концерту, як і програма — українські. Тому у нас немає сумнівів, що українська публіка заповнить залю, але найважливіше однак, щоб концерт послухали також американські любителі музики, а передусім, щоб прийшли критики, від яких так багато залежить у долі кожного музики в Нью Йорку. А запрошення, як запевняє М. Скорик, вони дістали. Тож чекаймо відгуків у американській пресі.

Літня зустріч активу УНС в Дітройті

Для пожвавлення праці і скріплення товариських взаємовідносин Округна Управа УНСоюзу рішила кожного року літньою порою відбувати зустріч активу УНСоюзу.

Цьогорічна зустріч-пікнік відбулася у суботу, 17-го серпня, на оселі „Діброва". Від 12:00 до 1:00 по полудні була т. зв. година на коктейл. О год. 1:00 по полудні приблизно 50 присутних були запрошені до смачного обіду. Після обіду почалася офіційна частина, яку відкрив голова Округи і головний радний д-р Олександер Серафин.

Після привітання присутних О. Серафин найперше зупинився над справами Централі. Він інформував про придбання членства, стипендії, будинок УНС і евентуальну злуку з УБСоюзом та Народною Поміччю.

Наша Округа приєднала за перших сім місяців 1996 року 37 членів на загальну суму 303 тисячі долярів, що становить дуже позитивний відсоток квоти. Першуном у придбанні членів у 174 Відділі Округи був д-р Атанас Слюсарчук, який придбав 12 членів. Від 1-го серпня секретарство цього Відділу перебрала Віра Крива. 16 студентів з нашої Округи одержали стипендії від УНСоюзу. Головний будинок УНСоюзу є у процесі продажі. Головна Управа старається купити новий будинок. Досі було кілька оферт, однак, як на сьогодні, остаточного рішення нема. Якщо ходить про злуки з вище згаданими українськими установами, то справа є у стадії переговорів. З приводу технічних причин і вимог стейтових урядів ця справа не є ще оста-точно вирішена.

Після ділової була розвагова частина. Найперше голова попросив Зенона Василькевича розповісти про інтронізацію Владики Любомира Гузара у Києві на Києво-Вишгородського екзарха. Для українців-католиків в Україні це стало історичною подією. Тому саме ці торжества були широко подані через середники інформації в Україні. Помітною була відсутність представників українського епископату ЗСА і Канади, тоді коли було багато епископів з України, представників уряду та патріярх Української Православної Церкви К. П. Філярет і папський нунцій Антоніо Франко.

У дальший частині програми Ірина Прийма ділилася з присутніми її враженнями з першої, недавно відбутої своєї поїздки в Україну. Її думки і спостереження стали дуже цікавими навіть для тих, котрі відвідують Україну частіше, тому що кожна людина спостерігає і оцінює речі з іншої точки зору. Опісля Оля Марущак прочитала деякі гуморески із сучасного життя і недавної минувшини, які ввели присутних у веселий настрій.

Під кінець програми були питання до різних прелеґентів, які відносилися так до справ УНСоюзу, як і до ситуації в Україні. На усі питання було подано вичерпні відповіді.

Вкінці д-р Серафин подякував усім тим, хто подбав про харчі, виконавцям програми та усім присутнім за участь. Літню зустріч закінчено спільним співом пісень під проводом подружжя Стефана і Наді Віхарів.

Чудова погода і товариська атмосфера багато причинилися до гарного успіху імпрези.

Зенон Василькевич

Частина учасників літньої зустрічі активу УНСоюзу у Дітройті. Четвертий зліва сидить голова Округи і головний радний д-р Олександер Серафин

Відкрилася 51-ша сесія...

(Закінчення зі стор. 1)

бюджет свої обов'язкові внески, а дефіцит фондів становить 2.8 блн. дол. Значна частина цього боргу припадає на ЗСА, головного спонзора і також головного критика ООН. Невиплата заборгованости може привести до повної катастрофи ООН.

Генеральна асамблея цього року відрізняється від попередніх ще й тим, що їй належить вибрати нового генерального секретаря ООН. Про намір кандидувати на другу каденцію вже повідомив Бутрос Бутрос-Галі, однак З'єднані Стейти Америки категорично виступають проти його кандидатури.

В парляменті...

(Закінчення зі стор. 1)

словами, об'єднання не буде в опозиції до влади, а навпаки, взаємодіятиме з усіма гілками влади.

М. Сирота виявив себе як далекоглядний молодий політик під час конституційного процесу. Він вміє вести діялог і має добре почуття гумору. До „Конституційного центру" увійшов і колишній Президент України Леонід Кравчук.

Школа потребує допомоги

У всіх цілоденних школах ЗСА вже триває навчання нового 1996-97 шкільного року. Не є виїмком і українська католицька школа при парафії св. Духа в Брукліні, Н. Й., котру засновано у 1962 році.

Школа знаходиться під адресою 161 North 5th Street, Brooklyn, N.Y. 11211, учні мають змогу отримувати індивідуальну допомогу, а учительський склад є одним з кращих. У школі панує дружня атмосфера, так між учнями, як і між учителями та батьками.

Однак, незважаючи на всі додатні прикмети, школа св. Духа терпить від фінансових труднощів і помимо намагань батьків упродовж року влаштовувати всякі імпрези для здобуття фондів, цього замало щоб утримати школу. Тому адміністрація школи звертається до української громади за допомогою, бо в іншому випадку школу прийдеться закрити.

Якщо серед щедрої української громади знайдуться охочі допомогти школі фінансово, то чеки можна виписувати на Holy Ghost Ukrainian School і висилати на подану вгорі адресу. Також можна допомогти пропагуючу школу серед тих родин, які мають дітей шкільного віку, бо збільшення кількість учнів є також великою допомогою.

Листування в цій справі слід скеровувати на подану адресу до адміністратора.

Американці...

(Закінчення зі стор. 1)

ні, де буде змога обслужити велике число гостей.

Управління справами адміністрації Президента в лютому цього року підготувало угоду, яку тоді ж і підписано з американською стороною щодо інвестиційної програми будівництва в Києві комплексу „Люкс", який включає п'ятизірковий готель на вулиці Грушевського 9/11 і міжнародний бізнесовий центр на вулиці Червоноармійській 70/72. Сьогодні повним ходом іде праця над технічно-економічним обґрунтуванням проєкту.

У Боснії...

(Закінчення зі стор. 1)

тичним керівником боснійських сербів, отримав 508,026 голосів.

Хоч місцеве населення всіх фракцій не дивиться надто оптимістично на практичні висліди цих виборів, то американці в особі заступника секретаря Державного департаменту Джана Корнблума стверджують, що „ці вибори зформують нові структури, де люди не тільки зможуть, але будуть мусіли співпрацювати".

У МАССАЧУСЕТСЬКІЙ ЗАГАЛЬНІЙ лікарні в Бостоні у понеділок, 16-го вересня, помер від серцевого удару МекДжордж Банді найбільш впливовий дорадник закордонної політики президентів Джана Ф. Кенеді та Линдона Б. Джансона та великий прихильник американської участи у В'єтнамській війні. Про це повідомив речник Гарвардського університету, де М. Банді перед тим поки став у 1961 році членом Уряду президента Дж. Кеннеді був деканом факультету мистецтв і точних наук. Після виходу з державної служби в 1965 році він став президентом Фундації Форда та перебував на тому становищі до 1979 року. Після цього впродовж 10 років викладав історію у Нюйоркському університеті, а в 1990 році включився у працю Карнегі корпорації в Ню Йорку.

ШВАЙЦАРСЬКИЙ УРЯД, зі страху перед хворобою, що має назву Кройцфелд-Джейкоб і яку дістається після консумпції заражених м'ясних виробів з воловини, плянує знищити 230,000 рогатої худоби. Біля 40 випадків хвороби зареєстровано в цьому році на терені Швайцарії, а в цілому було 223 випадків, що є малою кількістю у порівнянні із 163,000 в Англії. Причиною такого рішення в Швайцарії є бажання, щоб Німеччина і Австрія купували воловину у Швайцарії, бо тепер це заборонено.

НОВИЙ КОНТРАКТ ФІРМИ ФОРДА та Профспілки об'єднаних працівників автомобільної індустрії розглянув два спірні питання, котрі вже понад 15 років турбують організоване робітництво: звільнення з праці і чимраз більші замовлення потрібних частин від приватних позафірмових виробництв. Тому в новому контракті досягнуто минулого понеділка, 16-го вересня, говориться про те, що автомобільне виробництво Форда зобов'язується забезпечити членів профспілки мінімальною кількістю місць праці та намагатиметься щоб виробляти потрібні частини, а не замовляти зі зовні. У заміну за гарантію праці профспілка мусила погодитись на нижчу заробітну платню для нових працівників у виробництві потрібних автомобільних частин.

КОМІСІЯ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ДЕБАТІВ повідомила у вівторок, 17-го вересня, що кандидат Реформістської партії Росс Перо не має жодних можливостей бути обраним у цьогорічних президентських виборах і тому не буде запрошений брати участь в цьогорічних дебатах з президентом Биллом Клінтоном і Робертом Долом. Керівництво виборчої кампанії Р. Перо відразу запротестувало , називаючи це рішення травестією та обіцюючи судовий процес. Таким рішенням втішилися керівники виборчої кампанії Р. Дола, але затурбувались цим керівники виборчої кампанії президента Б. Клінтона, котрі не роблять з того таємниці, що участь Р. Перо може пошкодити Р. Долові та зазначили, що домагатимуться щоб Р. Перо був допущений до участи хоч в одному дебатуванні.

В МОҐАДІШУ, СОМАЛІЯ, озброєні напасники схопили американця Денієла Саттера, який працює там як представник американської Агенції для міжнародного розвитку. Він їхав автом з групою англійців та ще одним американцем, коли їх оточило 15 озброєних осіб, які захопили зі собою Д. Саттера. Мохаммед Алі Маді, який тримає під своєю владою північне Моґадішу, запевнив, що він є в контакті з бандитами і зажадав звільнення Д. Саттера. Це потвердила також американська амбасада в Кенії. Однак є фактом, що в останньому часі число таких випадків значно зросло в Моґадішу.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці. Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу

„На олімпійських хвилях”

Ще перед закінченням цього року було здано до друку матеріяли до книжечки-довідника УСЦАК, що має появитися під титулом „На олімпійських хвилях”. Ми вже інформували спортових прихильників раніше, що в цьому виданні буде задокументовано для історії спорту в ЗСА і Канаді факти з діяльности УСЦАК, підсумкові таблиці річних першенств з цих ділянок спорту, що їх плекають приналежні до Централі українські спортові осередки. Подібне видання УСЦАК, що появилося з нагоди його 25-річчя, охоплювало час від заснування Централі й до 1980 року. В запроєктованому довіднику будуть факти від 1981 до 1996 року включно.

Відомо, що в цих бурхливих роках відбулися спортові події, які заслуговують бути відзначеними, тим більше, що до них в більшій чи меншій мірі був причетний УСЦАК. Досить згадати дві „Вільні Олімпіяди” в 1980 і 1984 роках в Етобікок (Канада), Українську Спортову Олімпіяду з нагоди 1000-Річчя Хрищення України у Філядельфії, світову зимову Олімпіяду в Ліллєгаммері (Норвеґія) і, врешті, цьогорічну літню Олімпіяду в Атланті.

На сторінках цього видання будуть занотовані сконденсовані факти про ставлення до УСЦАК і його діячів до Олімпіяд.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Ось тому це видання появиться під згаданою назвою.

Не маємо сумнівів, що воно стане настільною книжечкою для інших спортовців, спортових активістів і тих численних прихильників УСЦАК, які протягом років вагомо підтримували важливі проєкти Централі не тільки в царині відродження спорту в Україні, але і в підготовці й самому першому незалежному виступі в Ліллєгаммері і Атланті. Усі матеріяли будуть ілюстровані історичними світлинами. Управа УСЦАК, що протягом останньої декади вложила багато праці, серця і доброї волі для втілення кількох дуже важливих проєктів, сподіється, що багато прихильників УСЦАК (і особливо спорту в Україні) придбають цю вартісну книжечку. Адже ряд поданих фактів в цьому виданні викличуть в кожного почуття задоволення за виконання для українського спорту свого національного обов'язку.

Передплату в сумі 10 дол. (після виходу з друку ціна буде вища) висилайте на адресу: USCAK Book, 680 Sanford Avenue, Newark, NJ, 07106.

УСЦАК покрив чергові кошти за олімпійців України

Наприкінці серпня ц. р. до УСЦАК наспіла прозьба від Ляриси Барабаш-Темпл — представниці НОК України — покрити кошти за приміщення Стейтового університету Вест Джорджія, де тренувалися дружини збірної України: джудо, бадмінтону, кошиківки і боксу.

Разом ця нова виплата винесла суму — 11,772.50 долярів і її вислано прямо на адресу згаданого університету (Керролтон, Джорджія).

Включаючи цю суму до попередніх виплат, що їх здійснив УСЦАК в проєктах: „Відродження спорту в Україні”, „Стипендійний Фонд Оксани Баюл” і „Підтримка олімпійських репрезентацій України на незалежні виступи в Ліллєгаммері і Атланті”, разом наблизилися до суми 300 тисяч долярів.

Точні дані будуть подані в черговому виданні УСЦАК „На олімпійських хвилях”, що вийде з друку на початку 1997 року.

Нижче подаємо список чергової збіркової листи жертводавців на Олімпійський Фонд при УСЦАК. Завдяки цим щедрим жертводавцям, як і попереднім, Провід УСЦАК зміг ще зібрати згадану вище суму на покриття названих коштів. Усім щирим жертводавцям висловлюємо щиросердечну подяку.

Управа УСЦАК

„УСЦАК — ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФОНД”
Суспільна Служба Українців Канади Філія Тандер Бей, Онтаріо.
(Секретар — Олександер Патришин)

Пожертви зложили:

По 300 дол.: — Відділ Конґресу Українців Канади, Відділ Комітету Українок Канади, Юрій Дацько;

200 дол.: — Чоловічий хор ім. І. Франка;

По 100 дол.: — Філія Суспільної Служби Українців Канади, Філія Українського Національного Об'єднання;

55 дол.: — Ілля Яремчук;

По 50 дол.: — Ілько Горбач, Володимир Джура, Володимир Хоптій;

По 25 дол.: — Олександер Петришин, Дмитро Заневич, Василь Мазничка, Василь Полюга;

По 20 дол.: — Дмитро Рудяк, Йосиф Дорох.

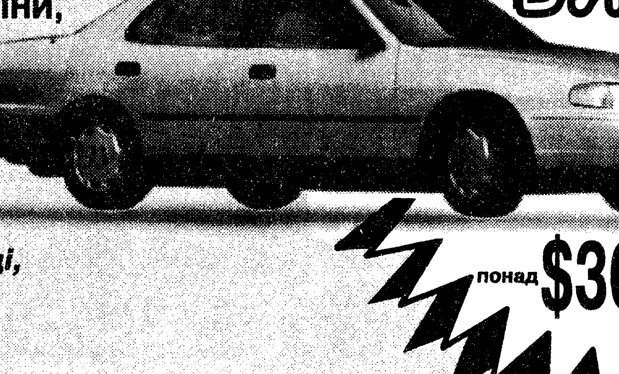
Разом — 1,645.00 дол.

Україна — Північна Ірляндія — 1:0

Розпочався новий цикл елімінаційних розгривок національних репрезентацій за футбольний чемпіонат світу, фінальні ігри якого відбудуться у Франції. Репрезентація України виступає в 9-ій европейській підгрупі, в якій відбулося дві зустрічі. Україна мала гру на виїзді в Північній Ірляндії, де, згідно з пресовими повідомленнями, перемогла мінімальним вислідом 1:0. Треба при цьому відмітити, що в збірній Північної Ірляндії виступає ряд визначних футболістів з різних професійних клюбів Англії і Шкотляндії. Перемога репрезентації України заслуговує на увагу. В змаганнях другої пари тієї підгрупи збірна Вірменії закінчила свою зустріч з національною репрезентацією Португалії „сухим” вислідом 0:0.

(от)

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 2-го Відділу

З днем 1-го жовтня 1996 р. 2-ий Відділ злучиться з Відділом 7-им, якого секретарем є:

ГЕЛЕН СЛОВІК

Просимо членів 2-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 7-го Відділу на адресу:

Mrs. Helen Slovik
33 S. Hancock Street
McAdoo, PA 18237-1424
(717) 929-2301

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 28-го Відділу у Тексас

З днем 1-го жовтня 1996 р. обов'язки секретаря 28-го Відділу перебирає новий секретар

МИХАЙЛО ДАНИЛИК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

Mr. Mychajlo Danylyk
3906 Ascot Lane
Houston, TX 77092
(713) 686-5923

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО

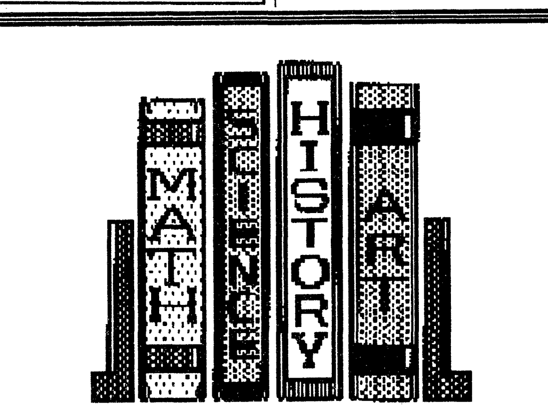
АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖОДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки не будуть вирівняні

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО

15 ДНІВ ВІД ДНЯ ОДЕРЖАННЯ РАХУНКІВ

ПРОСИМО НА ЧЕКАХ ПОДАВАТИ ЧИСЛО РАХУНКУ

МОЛОДЬ НАЗАД ДО ШКОЛИ!

Тепер є саме час, щоб почати щадити гроші для вищої освіти Вашої дитини!

Не зволікайте, аж буде запізно!

Ще сьогодні кличте УНСоюз на телефон:

1 (800) 253-9862